

48 óra a világban, a hazában és a megyében

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

HAJDÚ-BIHARI

XLII. ÉVFOLYAM
223. SZÁM

ÁRA: 1,80 FORINT

1985. IX. 23.,
HÉTFŐ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Suharto elnök elutazott Budapestről

Budapest nevezetességeivel ismerkedett szombaton délelőtt a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó Suharto indonéz köztársasági elnök. A programra elkísérte Veress Péter külkereskedelmi miniszter, Nagy Gábor külügyminiszter-helyettes, valamint Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke is.

A városnéző séta a várbeli Szentháromság téren kezdődött: a Mátyás templomban Bokor István érseki tanácsos adott tájékoztatást a XIII. században épült székesegyház történetéről, bemutatva III. Béla király sírját, a nagy értékű freskókat és szobrokat.

A magas rangú vendég ezt követően a Halászbástyáról gyönyörködött Budapest panorámájában.

A séta a Magyar Nemzeti Galériában folytatódott. Suharto elnök Bereczky Lőrinc főigazgató és Éri Gyöngyi főigazgató-helyettes tárlatvezetésével megtekintette a XIX. századi festészeti és szobrászati kiállítását, valamint a szárnyasoltárokat.

A délutáni órákban elutazott Budapestről az indonéz államfő. Suharto elnököt, feleségét, Tien Suhartót és kíséretének tagjait ünnepélyesen búcsúztatták a két ország nemzeti lobogóival díszített Országház előtt, a Kossuth Lajos téren, ahol felsorakozott a Magyar Néphadsereg díszszázalója.

A vendégek búcsúztatására megjelent

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke és felesége, Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Czinege Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese, Katona Imre, az Elnöki Tanács titkára, Veress Péter, Nagy Gábor, továbbá az állami és a társadalmi élet több más vezető képviselője. Jelen volt az ünnepélyes búcsúztatáson a Budapesten akkreditált diplomáciai képviselvek számos vezetője és tagja is.

Kürtzö harsant, a díszszázalój parancsnoka jelentést tett Suharto elnöknek, és felszólalt a két ország himnuszát. A magas rangú vendég Losonczi Pál társaságában elhaladt a díszszázalój előtt, majd üdvözölte a búcsúztatására megjelenteket. Az indonéz államfő és a kíséretében levő személyiségek ezután elkészítettek a magyar politikusoktól, közéleti vezetőkötől és a diplomáciai testület képviselőitől.

Az ünnepélyes búcsúztatás a katonai díszszázalój díszmenetével zárult. A vendégek Losonczi Pál és felesége, Veress Péter és Nagy Gábor társaságában gépkocsiba szálltak, és diszmotorosok kíséretében a Ferihegyi repülőtérre hajtottak.

A légitáncos betonján Losonczi Pál és felesége búcsút vett Suharto elnökötől és feleségétől, valamint kíséretük tagjaitól. A vendégek beszéltak a különrepülőgéphez, amely a magasba emelkedett. (MTI)

Losonczi Pál Afrikába utazik

Losonczi Pál, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, az Elnöki Tanács elnöke José Eduardo dos Santosnak, az MPLA-Munkáspárt és az Angolai Népi Köztársaság elnökének meghívására a közeli napokban párt- és állami küldöttség élén hivatalos baráti látogatásra Angolába utazik. Ezután az Elnöki Tanács elnöke Canaan Sodindo Banana-nak, a Zimbabwei Köztársaság elnökének meghívására Zimbabwe-ban tesz hivatalos látogatást. (MTI)

Marjai József Moszkvába utazott

Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, hazánk állandó KGST képviselője szombaton Moszkvába utazott, ahol részt vesz a KGST végrehajtó bizottságának 116. ülészakán. (MTI)

Lázár György hazaérkezett Japánból



A repülőtéren Maróthy László fogadta a kormányfőt (Tefelotó: MTI — Soós Lajos felvétele — KS)

Lázár György szombaton hazaérkezett Japánból. A Minisztertanács elnöke a japán kormány meghívására tett hivatalos látogatást a szigetországban. Kíséretében volt Horn Gyula külügyi, Török István külkereskedelmi államtitkár, Bánjász Rezső államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatói Hivatalának elnöke, Beck Tamás, a Magyar Kereskedelmi Kama-

ra elnöke és Székács Imre, a Magyar-Japán Gazdasági Klub magyar társelnöke. Lázár Györgyöt és kíséretét a Ferihegyi repülőtéren Maróthy László, a kormány elnökhelyettese és Esztergályos Ferenc külügyminiszter-helyettes fogadta. Jelen volt Tanaka Saburo, Japán budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. (MTI)

Hazaérkezett Sumenből Debrecen delegációja

Tier László, a Debrecen városi Tanács elnökhelyettese vezetésével négy napos baráti látogatáson a bulgáriai Sumenben, Debrecen testvérvárosában tartózkodott egy delegáció. A küldöttség tagja volt még dr. Bényei Miklós, a Debrecen városi

pártbizottság titkára. Feladatuk az volt, hogy tanulmányozzák az ottani tanács hatáskörébe tartozó közlekedésszervezést, illetve a megye és Sumen közötti kapcsolatokat. A delegáció pénteken a késő esti órákban hazaérkezett Debrecenbe.

Orvostudományokat avattak a Kossuth-egyetemen

Szeptember 21-én délelőtt a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem díszudvarán rendezték meg azt az ünnepséget, melyen a Debreceni Orvostudományi Egyetem 150. idén végzett hallgatóját doktorrá avatták.

Az ünnepségen megjelent Sikula György, a megyei pártbizottság első titkára, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, dr. Horváth Ottó egészségügyi miniszter-helyettes, Olajos Ernő, a Debrecen városi pártbizottság titkára, dr. Szűcs Miklós, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének megyei titkára, dr. Tesslér Katalin főorvos, a megyei tanács és dr. Juhász György főorvos, a Debrecen városi Tanács egészségügyi osztályának vezetői.

A végzősöket, a hozzátartozókat és a vendégeket dr. Leóvey András, az Orvostudományi Egyetem rektora köszöntötte, majd átadta a szót dr. Gomba Szabolcs oktatási rektorhelyettesnek, aki ünnepi beszédében többek között a következőket hangsúlyozta: „Nagyon fontos világot látni, hogy most az orvosi munka végzéséhez csak a lehetőséget kapták meg. E szép művészet elmélyült és szenvedélyes gyakorlása hozza meg azt a biztonságot, amire igazán eredményes munkához szükség van.” Majd így búcsúzott az új doktoroktól: „Orvosi hivatásukat gyakorolják egyetemünk legjobb hagyományaihoz méltó módon. Az alma mater

szülői gonddal fogja követelni pályájukat, várja tanácsait, és természetesen az egyetem kapui mindig tárva lesznek önök előtt.”

A leendő orvosok előtt — akik közül 33-an summa cum laude, 113-an cum laude és 13-an rite minősítéssel fejezték be tanulmányaikat — dr. Lampé István klinikai rektorhelyettes vette ki az esküt a fogadalomtétel. Az egyetemi társadalmi szervek nevében dr. Lévai Géza köszöntötte a végzősöket, akik közül Kappelmayer János kérte doktorrá avatásukat. Az eskütétel után az új doktorok nevében Sipos Adrienn mondott köszönetet az egyetemi tanácsnak az avatásért.



Esküt tesznek az új orvosok

Közös múlt, közös tanulságok

Szocialista községek találkozója Hajdú-Biharban

Huszonöt község párt-, tanácsai és népfővezetői kaptak meghívást arra az összejövetelre, amit a „Szocialista községek I. országos tanácskozásaként” hirdettek. Az első házigazda két hajdú-bihari település: Ebes és Nagyhegyes volt. Az ünnepélyes megnyitón jelen volt Bényei Béla, a megyei tanács elnökhelyettese, Kálmán Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője és Inzsel Ottó, a Hazafias Népfővezetői Tanácsának osztályvezetője is.

Mint azt dr. Alberth Béláné, a népfővezetői titkára elmondta, a népfővezetői karolta fel az ebesiek kezdeményezését, hogy a felszabadulás után létesült huszonöt község egy ilyen rendezvény alkalmával bemutatkozhasson egymásnak, tanuljon egymástól. Mindez talán a településeket további kezdeményezésekre ösztönözheti.

Tizenhét község küldte el delegációját. Bács-Kiskun megyéből Ágasegyháza, Helvecia, Kunfehértó, Városföld, Bugac és Pirtó, Pest megyéből Csermő és Mikebuda, Szolnokból, Cserkeszőlő, Bányáról Homorud, Békésből Telekgerendás, Szabolcs-Szatmárból Nagycserkesz és Nyirtelek, Csongrádból Domaszék és Nagytőke, Fejérből pedig Nagykarácsony küldöttei voltak itt a házigazdák mellett.

A lista is jelzi, és ezt dr. Tóth József, a MTA Regionális Kutatások Központjának főigazgató-helyettese is hangsúlyozta vasárnapi nagyhegyesi előadásában — javasolt alföldi településekről van szó, olyanokról, melyekre a felszabadulás után az újjáépítés során kevésbé figyeltek, ahonnan akkoriban inkább elmentek az emberek, ha nem akartak „másodrendű állampolgárok” maradni. A közös múlt miatt így sok a hasonló problé-

ma e községekben, és ezek közös átgondolására e tanácskozás kiváló alkalomnak kínálkozott.

Szombaton Ebesen az ünnepélyes megnyitót követően Bényei Béla, a megyei tanács elnökhelyettese tartott tájékoztatót a megye életéről, Majd Portörő János, Ebes tanácselnöke ismertette a község több mint három évtizedes történelmét. A tananyagból kialakult falu sorsa sokban hasonlít a vasárnapi helyszín, Nagyhegyes történelmére, melyről Kiss József tanácselnök tartott előadást.

A vendégek a két nap során konzultációkban vettek részt, ismerkedtek a két község életével, gazdasági egységével. Vitákra, beszélgetésekre került sor, de abban mindnyájan megegyeztek, hogy az első tanácskozást rövidesen — valószínűleg Bács-Kiskun megyében — egy újabb követi.

Közbiztonsági és tűzvédelmi napok Polgáron

Vasárnap délelőtt a polgári művelődési központban Strubá Józsefnek, Polgár párttitkárának bevezető szavai után Kollár János rendőrezredes, megyei főkapitány nyitotta meg a közbiztonsági és tűzvédelmi napokat. Beszédében szólt Hajdú-Bihar közbiztonságának helyzetéről. Elmondta, hogy a rendezvény célja elsősorban az, hogy a lakosság közelről is megismerhesse a közbiztonság helyzetét, a technikai eszközöket és a tűzvédelem lehe-

tőségeit. A megnyitón ott volt dr. Lévai Imre, a megyei pártbizottság osztályvezetője. A bemutatóval együtt 10 órakor nyílt meg a „Negyven éve a nép szolgálatában” című kiállítás. Ezt követően Polgár főterén rendőrségi és tűzoltó-technikai bemutató következett.

A program szerint a bemutató szerdáiig tart. Naponta 14-től 18 óráig jogi tanácsadásra, közlekedésszabványok és tűzvédelmi kisfilmek vetítésére kerül sor.

A megyei rendőri szervek és a hajdúnánási kapitányság által rendezett eseményen jelen voltak Hajdúnánás, Hajdúdorog és Görbőháza pártbizottságának, KISZ-bizottságának és tanácsának vezetői. A mai programban 10 órától közlekedésszabványok aktívvaértekezlet szerepel. A polgári művelődési központ nagytermében dr. Papp Imre, a KBT elnöke tart előadást a terület közlekedésszabványok helyzete címmel.

48 óra a világban, a hazában és a megyében



Az ENSZ 40. közgyűlése alkalmából New Yorkban tartózkodó Sevardnadze szovjet külügyminiszter találkozott a képen jobbról látható Perez de Cuellar ENSZ-főtitkárral (Telefotó — AP—MTI—KS)

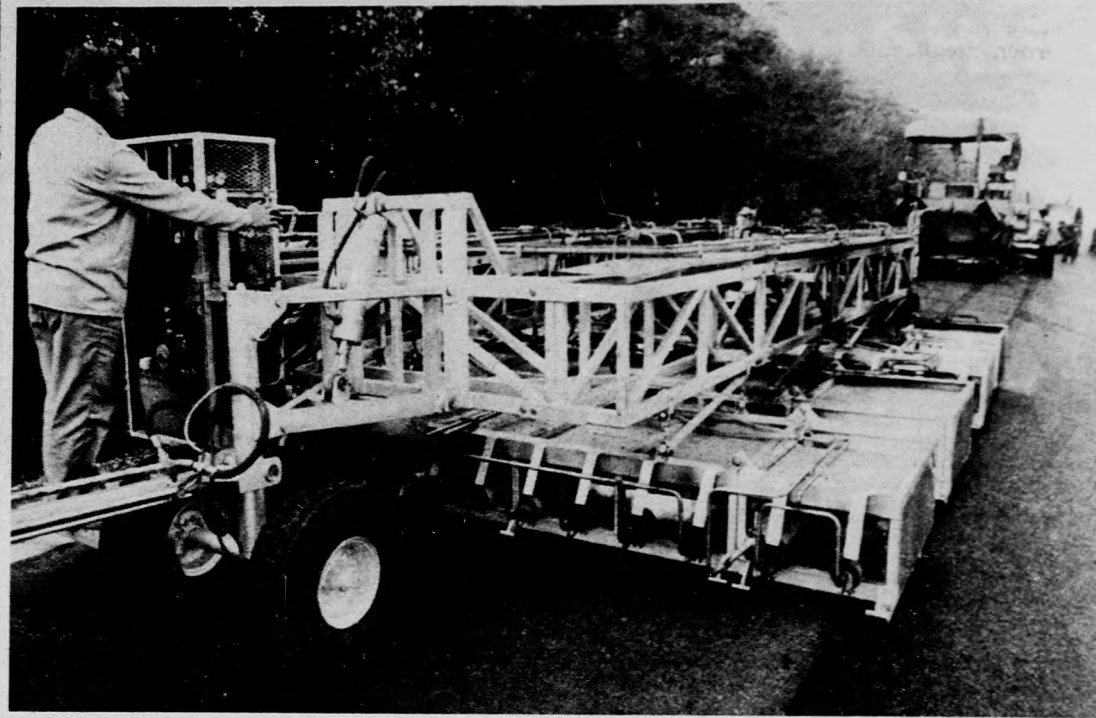
Szabó István Varsóba, Szűrös Máttyás Norvégiába utazott

A Lengyel Egyesült Néppárt meghívására szombaton küldöttség élén Varsóba utazott Szabó István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöke, hogy részt vegyen a lengyel parasztmozgalom létrejöttének 90. évfordulójával kapcsolatos lengyelországi rendezvényeken.

Szűrös Máttyás, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, a norvég kormány meghívására hivatalos látogatásra vasárnap Norvégiába utazott.

KOMMUNISTA SZOMBAT

a Debreceni Közüti Építő Vállalatnál



Szeptember 21-én, szombaton a Debreceni Közüti Építő Vállalat dolgozói több mint háromszázán az idén immár másodszor bizonyították kollektivitásukat. Kommunista műszakot ajánlottak fel. Elhatározták, hogy mintegy 700 ezer forint értékű állítanak elő, s az ezért járó bért nem veszik fel, hanem a segítségre szoruló vállalati dolgozók lakásépítési, -vásárlási céljaira szánják; ebből az összegből segítyezik

a nyugdíjasokat is. Így hát szombaton tovább építették az olajútjól lakótelep útját, a Segner téren korlát állítására került sor, a 4. számú főútvonal város érintő szakaszain a felújítást folytatták. Am Nyiradonyban és Hajdúböszörményben is serényen dolgoztak. A vállalat apafai keverőtelepen a munkához szükséges anyag készült. Felvételünk a 4. számú főútvonalon egyben megörökítette az infradominós eljárást.

Hajdú-Biharban a Debreceni Közüti először próbálja ki a finn technikát. Lényege, hogy gázhevíttessel füllajítják az útburkolat felső réteget, s két centiméter vastag új aszfaltreteget vulkanizálnak a felületre. Ekként regenerálják az útott-kopott szakaszokat. Az eljárás a gyorsaságot segíti elő. A finn gépsor felbukkan majd Debrecen utcáin is.

(Fotó: Iklódy)

Földrengések világszerte

MEXIKÓVÁROS (AP, Reuter) — Pénteken este újabb pusztító földrengés rázta meg Mexikót, alig két nappal az első nagy földrengés után. Az amerikai országos földrengésjelző intézet mérése szerint az este helyi idő szerint 7 óra 37 perckor bekövetkezett rengés két percig tartott, erőssége a Richter skálán elérte a 7,3 fokozatot, epicentruma is megközelítőleg ugyanott volt, mint az első, tehát Mexikóvárostól 400 kilométerre délnyugatra.

Mexikóvárossal továbbra sincs közvetlen hírközlési kapcsolata a világnak, így elsősorban amerikai rádióamatőrök értesülései alapján ismeretes, hogy a második nagy lökés újabb épületeket döntött romba, de a halál és sebesült áldozatok számát még becsülni sem lehet. Röviddel a második pusztító erejű földrengés előtt emelték a hatóságok közözetére az első rengés áldozatainak hivatalos mérlegét.

A mexikói rádióamatőrök közléseiből kiderül, hogy Mexikóváros központjában összedőlt a népszerű Havan-na étterem. A főváros számos pontján ismét kialsadt a villany és gázszag terjengett a levegőben. A város lakói rémülten tódultak az utcákra. Az amerikai David Bres-

lauer, az AP hírügynökség fotóriportere a fővárostól 200 kilométerre levő Queretáron tartózkodott a földrengés idején, és azt jelentette, hogy szállodai szobájában lengeni kezdett a csillár. A földrengés a beérkező hirmozzalkokból ki-vehetően érezhető volt Veracruztól Mexikóvárosig, de a vidéki térségekből még kevesebb hír szivárgott ki a külvilágba, mint a fővárosból.

Pekingben a kínai országos szeizmológiai intézet egyik munkatársa azt mondta a Reuter tudósítójának, hogy az egész csendes-óceáni térségben élénk földrengések észlelhetők, ennek volt egyik hevesebb megnyilvánulása a mexikói. Negyvennyolc órán belül a harmadik földrengés rázta meg Mexikót. Szombaton — helyi idő szerint — reggel kilenc órakor a kilenc fokozatú Richter-skála szerinti 4,5 erősségű földrengést észleltek a korábbi rengések térségében.

A csütörtöki nagy erejű (7,8 fokos) földrengést lényegében megállás nélkül követték az utóregések. A szombati földrengés — amely a hírügynökségek legfrissebb jelentése szerint újabb nagy pánikot keltett — az utóregések sorában eddig a legerősebb volt.

Újabb áldozatokat a jelentések nem említenek.

SANTIAGO (IPS) — Földrengés volt szombaton Chileben is, Vina del Mar és Valparaiso városok térségében, a fővárostól, Santiagótól mintegy 130 kilométernyire. A 12 másodpercig tartó rengés, amelynek erőssége a 12 fokozatú Mercalli-skála szerinti 3—4-es erősségű volt, nagy pánikot okozott a lakosság körében, emberéletben azonban — a közlés szerint — nem esett kár.

ATHÉN (AFP/AP) — Földrengés rázta meg szombaton délelőtt Görögország középső vidékét. A lökések intenzitása a kilenc fokú Richter-skálán mérve erős nagyságrendű volt. Az athéni megfigyelő állomás szerint az epicentrum a fővárostól 190 kilométerre északnyugatra, Lamia környékére esett. Eddigi jelentések szerint a földrengés nem követelt emberi áldozatokat, és az anyagi károk sem jelentősek.

TAJPEJ (Reuter/AFP) — Földrengés volt péntek este Tajvan keleti partjainál — jelentette szombaton a tajvani meteorológiai központ. A földrengés a Richter-skálán alapján mért 6,1 erősségű volt. A jelentések szerint áldozatok és károk nincsenek.

ÜGYELET

A rendőrség ügyeletes elmondta, hogy péntek estétől vasárnap délutánig öt közlekedési baleset történt. Négyen súlyos, egy személy könnyebb sérülést szenvedett.

Pénteken Hajdúszoboszló belterületén egy kamion kerékpárost előzött, és borított fel. Szombaton Debrecenben, a Hét vezér utcai óvoda előtt egy tehergépkocsi segédmotor-kerékpárost ütött el ugyancsak előzés közben. Szombaton a Bocskai-kertben, a 4-es főúton egy ittas állapotban levő személyt egy turistabusz gázolt el. Ugyanezen a napon Józsaánál egy személygépkocsi az árokba hajtott. Az egyik utas — miként a fent említett balesetek elszenvédői — súlyosan megsérült. Könnyebb sérülést szenvedett — de az eset tanulsága miatt mégiscsak említést érdemel az a gyalogos, aki nem a kijelölt gyalogátkelőhelyen ment át a Széchenyi utcán és egy személygépkocsi elütötte.

A tűzoltók jelentése szerint a hétvége egyetlen komoly esetét a Pród tanya 598. szám alatt észlelték. Öngyulladás következtében elégett egy szénakazal. Száz mázsa lucerna, háromszáz mázsa réti szén került a lángok közé. A kár: 110 ezer forint.

A mentők az említett rendőrségi eseteken kívül komoly kivonulást nem jegyeztek vasárnap délutánig.

Az almászedés dandárja

Forró, szinte kánikulai nap. Szeptember 21-ét írjuk, perzsel a homok a pallagi almásokban. Dandárja van most a szedésnek. A Debreceni Állami Gazdaság főkéntése mégsem örül a túl napos időnek, mert az érlelést, az érést ve-



szedelmesen felgyorsítja, márpedig még a téli exportalmát szeretnék „szüretelni”. Talán nem is kellene az időzajlás, mert fűrtökben lóg a pirospodó jonatán. A szakemberek szemében ez nem éppen dicséretes tulajdonsága a faj-

tának, hiszen elég, ha csak egyetlen szem almához hozzányúl a fűrés, szapora munkánkék, s a többi a földre hull.

Kik a szedők? A hosszú sorokban lányok, lányok. A Svetits Gimnázium diákjai. A gazdaság kerületvezetője a dicséret hangján illeli őket, hatodik napja dolgoznak állhatatosan. Osztálykirándulásra gyűjtene. A gazdaság busza hozza, viszi őket. A diákok a rendes bért kapják, vagyis éppen annyit, mint más szedők. Az 1. osztályú szép alma mázsáját 32 forintjával fizeti a gazdaság. Arrébb az illetményesek. Újabb sokan illetményből az almát választják. Borbíró Lajos gépkocsivezetője a gazdaságnak. Ebben az évben az almába ő is „belekóstol”. Hátha jobban fizet, mint a kukorica. „Majd meglátjuk” — mondja. — Sohasem próbáltam, ez az igazság. — Háromezer négyzetméter ültetvény itt az ő illetménybirtoka.

S hogy mennyit terem 1985-ben Pallagon egy hektár? Nem túl sokat. Megközelítőleg a huszonkét éves fák 200—220 mázsa termést adnak. A kérdés időszert, ezen töprengenek is: hogyan többet? Egyes nyugat-európai ültetvények 600 mázsát produkálnak hektáronként. S állvány sem kell a szedéshez, kézzel elérik az almát.

Ez már valóban elgondolkodtató.

Sz. Cs. (Fotó: Iklódy)

Téma: a csonttumorok

Tudományos ülést szervez a Debreceni Orvostudományi Egyetem tudományos bizottsága és a Debreceni Akadémiai Bizottság orvosi és biológiai szakbizottsága. „A csonttumorok diagnosztikájának és kezelésének aktuális kérdései” című konferenciára hétfőn délután hat órai kezdettel kerül sor a DAB színházában. (Debrecen, Thomas Mann u. 49.) A tudományos ülést a DOTE Ortopédiai Klinikája fennállásának 25 éves jubileuma alkalmával — a klinika rendezésében, a Kórbontani Intézet közreműködésével bonyolítják le.

Az Aurora országos vers- és prózamondóverseny eredménye



Karika Róza, a verseny győztese

televízió által is közvetített döntőn összemérte tudását. Rapcsányi László műsorvezető megnyitó szavai után Borbély Miklós, a Debrecen városi Tanács elnökhelyettese köszöntötte a versenyzőket és a hallgatóságot. A szavalóverseny zsűrijében foglalt helyet Rab Zsuzsa — a zsűri elnöke —, Bánki Zsuzsa, Debreczeni Tibor, Kéleti István és Wintermantel István.

Az Arany Bika Bartók terme adott otthont szeptember 21-én, szombaton a hazánk felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából rendezett Aurora elnevezésű országos vers- és prózamondó verseny döntőjének. A versenyre benevező több mint ezer fiatal közül került ki az a 15 versmondó, aki a rádió és a

televízió által is közvetített döntőn összemérte tudását. Rapcsányi László műsorvezető megnyitó szavai után Borbély Miklós, a Debrecen városi Tanács elnökhelyettese köszöntötte a versenyzőket és a hallgatóságot. A szavalóverseny zsűrijében foglalt helyet Rab Zsuzsa — a zsűri elnöke —, Bánki Zsuzsa, Debreczeni Tibor, Kéleti István és Wintermantel István.

Koncert Berhidáért

Debrecenben, a Kossuth-szobor előtti téren 21-én, szombaton délelőtt szabadtéri koncertet adtak városunk folk-együttesei és szolnaisai a berhidai csecsemőotthon újjáépítésének támogatására. A műsorban fellépett a Hangfőgye együttes, Nyakas Éva, Holló Borbála, Papp Sándor, Vasvári Annamária, a Gereben együttes, Gál Csaba és a Hajdina együttes. A koncert szervezői, rendezői a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ KISZ-es fiataljai voltak. (Felvételünkön: a Gereben együttes.) (Fotó: Iklódy János)



Sz. Cs. (Fotó: Iklódy)

Egyes és k

ÍRTA: VIRI

A szervezett milliós tábora, nagyobb figyelem a szakszervezetekben, a kongresszusok, a magyar tek bonyolult között léptek a időszakába. A nál nehezebb fe bérezzel, sz val, a jobb megteremtésére dolgozók művel lalkozni. Sokat magukra a tisztségviselők, menyének a szerényebbek.

A szakszerve színvonalát a szervezett dolgozók akaratán, felelő múlik. Gondjában azonban dolgozó embereknek méltó érzett magatartása való rozó. Ma is ez tartálékunk.

A legjobbat építsünk

A szakszerve lom mindenkor se, hogy a dolg valósítsa meg. A közel negy szervezeti biza legfőbb s azok, akik együtt dolgozn Ez a mindenn megközelítést munka újabb pott a választá

A szakszer lombban mindig vannak olyan másokért is tak, nem sajnó idót, a fáradsá lalták a viták győztesét. Volt nak, akik min kájukkal kivív tarsaik megbes vának hitela jukkal megne lehet és érdem szépen dolgoz nak nemcsak haszna. Rájuk szavukra odafo gozóttársak. Ily igazi szaksz miak is, akik funkciójukhoz goznak a mo

Amikor a vábfejődése, zeti munka emelése van megkülönbözt sége annak, h képes, a közö elkötelezett kerüljenek m ba. Az első ta mutatják, hog ezúttal is olya sukra adják aki képes cso közötten kial pontját, akine gat a gazdasá akinek tekinté zótársai kör lasztások bizo bizalmi — mi szakszervezeti z tekintélyét, jog- és hatásl hanem azok a megválasztott mindennapos mögötte álla vezeti tisztség lasztott testül lójában a szes zók jogai, am lasztott szaks vek és vezető ben és érde rolnak. Erről bad elfeledke

Jobban élhető lehetőségek

Sok kérdés választások sz zó társadalmi szében: élet rülményekről politika és a élet megann ról, a munka és jövőjéről. ban csak mu gének, haték vábji javítás

Egyetértéssel és közös akarattal

ÍRTA: VIRIZLAY GYULA, A SZOT TITKÁRA

A szervezett dolgozók több milliós tábora, társadalmunk nagyobb figyelemmel fordul a szakszervezetek felé: szeptemberben megkezdődtek az alapszervezeti választások, és a kongresszusi előkészületek. A magyar szakszervezetek bonyolult körülmények között léptek a választások időszakába. A korábbi évekkel nehezebb feladatot jelent bérézzel, szociálpolitikával, a jobb munkafeltételek megteremtésével, vagy a dolgozók művelődésével foglalkozni. Sokat vállalnak magukra a szakszervezeti tisztségviselők, viszont eredményeink a korábbiaknál szerényebbek.

A szakszervezeti munka színvonala a közel ötmillió szervezett dolgozó közös akarattal, felelős cselekvésén múlik. Gondjaink megoldásában azonban mindig a dolgozó embereknek a társadalomért érzett felelőssége és magatartása volt a meghatározó. Ma is ez a mi legfőbb tartalékunk.

A legjobbakra építünk

A szakszervezeti mozgalom mindenkor fő célkitűzése, hogy a dolgozókkal együtt valósítsa meg a törekvéseit. A közel negyedmillió szakszervezeti bizalmi ebben a legfőbb szövetségünk, azok, akik együtt élnek, együtt dolgoznak társaikkal. Ez a mindennapos, egyéni megközelítéssel mozgalmi munka újabb ösztönzést kapott a választások során.

A szakszervezeti mozgalomban mindig voltak és vannak olyan dolgozók, akik másokért is áldozatot hoztak, nem sajnálták rá az időt, a fáradságot, akik vállalták a vitákat, mások meggyőzését. Voltak és vannak, akik mindennapi munkájukkal kivitték a dolgozó társaink megbecsülését, szavuknak hite van. Példáukkal megmutatják, hogy lehet és érdemes pontosan, szépen dolgozni, a munkának nemcsak a kereset a haszna. Rájuk lehet építeni, szavukra odafigyelnek a dolgozótársak. Ilyen emberek az igazi szakszervezeti bizalmiak is, akik nevékhöz, funkciójukhoz méltóan dolgoznak a mozgalomban.

Amikor a mozgalom továbbfejlesztése, a szakszervezeti munka színvonalának emelése van napirenden, megkülönböztetett a jelentősége annak, hogy cselekvőképes, a közösség ügye iránt elkötelezett tisztségviselők kerüljenek minden funkcióba. Az első tapasztalatok azt mutatják, hogy a dolgozók ezúttal is olyan munkatársakra adják szavazatukat, akik képesek csoportja tagjaival közösen kialakítani álláspontját, akinek szavára hallgat a gazdasági vezetés, és akinek tekintélye van dolgozótársai körében is. A választások bizonyítják, hogy a bizalmi — miként minden szakszervezeti vezető — igazi tekintélyét, rangját nem a jog- és hatáskörök adják, hanem azok a dolgozók, akik megválasztották, és akik a mindennapos munkában is mögötte állnak. A szakszervezeti tisztségviselők, a választott testületek jogai változásai a szervezett dolgozók jogai, amelyeket a választott szakszervezeti szervek és vezetők az ő nevében és érdekében gyakorolnak. Erről soha sem szabad elfeledkezünk.

Jobban élni, lehetőségeinkkel

Sok kérdésről esik szó a választások során kibontakozó társadalmi méretű párbeszédben: élet- és munkakörülményekről, az országos politika és a megyei, városi élet megannyi tennivalójáról, a munkahely jelenéről és jövőjéről. Terveink azonban csak munkánk minőségének, hatékonyságának további javításával válhatnak

valórá. A magasabb szintű érdekvédelemnek is a végzettségű munkát a reális alapja. Sokan említettek munkahelelyi tartalékokat, amelyek kihasználása javára válik a társadalomnak, a kollektívának és az egyes dolgozóknak.

Miközben alapvető vívmányunk tekintjük a munkához való jogot, mint gyakorolhatóságot, arról is, hogy ki miként, milyen színvonalon, milyen hatásokkal teljesíti a kötelességét. Bátorabb kell különbséget tennünk az egyes munkák társadalmi hasznosságát, és kiemelt figyelmet szentelni, elsőbbséget adni mindazon törekvéseknek, amelyek tovább gazdagítják szociálistá társadalmunk eredményeit.

A munka számunkra több, mint az anyagi és szellemi gazdagodás forrása, több, mint javaink gyarapításának eszköze. Az emberi értékeink igazában a munkában jelennek meg, hasznosságunkat legjobban munkánk fejezi ki.

Életünk valamennyi területén fejlesztő jelentős változások idején az emberi magatartás, a műveltség, a kulturáltság rendkívül nagy értékke válik. Ennek fontosságát napjainkban is érzékeljük. A szakszervezeteknek elő kell segíteniük, hivatásukból fakadóan, hogy a gazdasági vezetés a munkások műveltségének növelését hosszabb távú folyamatként kezelje és támogassa, túl a technikai-technológiai változások, a szakmaváltások, át-képzések kényszerítő hatásán. A műveltség gyarapításában kapjon nagyobb szerepet a munka, a munkahelyi környezet kultúrájának fejlesztése, a személyi kapcsolatok, a viselkedés kulturáltabb formáinak kialakítása.

A munkahelyeken valósulnak meg terveink

A szakszervezeti munka szempontjából is új helyzetet jelent a vállalatok növekvő önállósága, mert egyértelműbben és láthatóbban feltárja minden dolgozó számára: ha a kollektíva minden tagja jobban dolgozik, akkor az eredmények is nagyobbak, többet lehet elosztani, több jut szociális, kulturális célokra. Ebben a helyzetben megnőtt a munkahelyi közélet jelentősége. A termelés körülményeinek alakítása, a termékszerkezet formálása, a munka szervezése, a differenciáltabb elosztás érvényesítése, a munkahelyi társadalmi légkör állapota szinte naponként készíti az embereket állásfoglalásra, vélemény nyilvánításra.

A tisztességesen dolgozó emberek véleményére támaszkodva kívánjuk a munkahelyi közösségek morális érzékenységét erősíteni. Egyértelművé kell tenni, hogy mit, miért támogatunk. De azt is jobban kell érzékeltenünk, amit elítélünk, elfogadhatatlannak tartunk. A szakszervezeteknek nem az a feladatuk, hogy menté-

gessék a munkaszervezés hiányosságait, a hibás vezetői döntéseket, a hanyagságot. Arra törekszünk, hogy közös erővel legyünk úrrá problémáinkon, gondjainkon.

A szakszervezetek befolyása és tekintélye a mindennapok gyakorlatában alakul, formálódik, amikor meghirdetett elveink szembe kerülnek a gyakorlat tapasztalataival. A tudatos munkához szükséges, hogy ki-ki értesse terveinket, lássa saját szerepét és lehetőségét.

A továbbfejlesztés útján

Sok mindent újra kell gondolnunk a szakszervezetek tevékenységében, és fel kell gyorsítanunk a korszerűsödés, a továbbfejlesztés folyamatát. A megyei küldötttervezetek, a szakszervezeti kongresszusok, és a megyei szakszervezetek XXV. kongresszusa a mostani választásokon elhangzó tapasztalatok, javaslatok, józan kritikák a megye, az ágazat, az ország reális lehetőségei alapján jelölik majd ki ennek konkrét tennivalóit.

A szakszervezeti dolgozók elvárják, hogy csökkentsük munkánk formális vonásait, erősítsük belső életünk demokratizmusát, fejlesszük szervezetünk mozgalmi arculatát. Elvárják a szakszervezetektől, hogy érzékeltető módon legyenek részesei az érdekek körül folyó egyeztetéseknek, és önállóbb, kezdeményezőbb magatartást tanúsítsanak a döntések kialakítása során. Ezeknek a véleményeknek, igényeknek az ismeretében folynak a kongresszusi előkészületek.

Munkánk nem lesz az eddigiekénél könnyebb az elkövetkező időszakban sem, minden eredményért meg kell küzdenünk. Alapvetően jó politikai feltételei vannak a szakszervezeti munkának. Az emberek döntő többsége megérti, hogy gondjaink nagyobb részt olyanok, amelyeket együttesen oldhatunk meg. Az emberek nagy többsége képes és akar becsületesen dolgozni, tisztességesen élni. Ebben a munkában meg jobban építeni kívánunk minden tisztességesen dolgozó ember közreműködésére. Mai feladatainkat éreztetni, láttatni és cselekvésre ösztönözni — ebben van a szakszervezeti munka nagy feladata. Ezt nem lehet formálisan végezni, csak hittel, meggyőződéssel. Ezáltal tudjuk erősíteni a bizalmat a nehezebb időkben, a bonyolultabb feladatok végrehajtása közben is, a szociálista eszmék iránt.

A dolgozó embert megilleti az, hogy ismerje a célokat, a törekvések mögött meghúzódó okokat, a várható következményeket. Elvárja az ügyeivel való gondos törődést, a demokrácia további fejlesztését, mindenekelőtt ott, ahol a napi munkaidéjét eltölti, ahol közvetlenül érintik őt az intézkedések. Ott kapjon választ, magyarázatot kérdéseire, ott érveljünk, ott vitatkozzunk. Mindebben nem kevés tennivalója van a szakszervezetnek.

Kereskedelmi rendezvénysorozat Egyeken

Az Alföld Élelmiszer- és Vegyiárú-kereskedelmi Vállalat (FÜSZERT), a Hajdú-Bihar megyei MESZÓV és az egyéki ÁFESZ rendezésében a napokban nagyszabású kiállítás és vásár kezdődött Egyeken. A rendezvénysorozatot Béres József MESZÓV-elnök nyitotta meg, hangsúlyozva azt a közös, nagy erőfeszítést, amelyet a rendező szervek a lakosság minél jobb ellátása érdekében tesznek.

Az Alföld Élelmiszer- és Vegyiárú-kereskedelmi Vállalat kiállítás keretében bemutatva új termékeit, különösen széles választékban kínáltak ABC-áruházakban értékesítésre kerülő termékeket, valamint a karácsonyi édesipari és kozmetikai idejényárakat. A szakemberek részére új termékeikből kóstolókat tartottak és részletes tájékoztatásban ismertették a várható év áruegyetemesét. Az egyéki ÁFESZ hidegtál- és cukrászipari kiállítással emelte a rendezvény színvonalát.

ELTELT EGY HÉT Vélemények és viták

Tizenhét éve egyre nagyobb sikerrel, egyre nagyobb közönséggel rendeznek közgazdászhetet Debrecenben. Valamikor régen a Magyar Közgazdasági Társaság szűk körű szakmai rendezvényének, de mondhatnánk úgy is, a közgazdászok belügyének számított ez a rendezvénysorozat. Évek óta több társadalmi és szakmai szervezet már a rendezők közé számít, s a nyitott válogatott előadásokat, érdeklődő diákokat, a gazdaságpolitika iránt fogékony embereket vonzanak.

A közgazdászhat szervezésében két, egymással jól harmonizáló vonulat figyelhető meg. Az egyik, hogy sikerült folyamatosan rangos előadásokat, a gazdaságpolitika irányítóit megnyerni a debreceni rendezvény sikere érdekében. Így nyugodtan állíthatjuk, hogy országos érdeklődésre számot tartó rendezvény lett a debreceni közgazdászhat, hiszen a rendezők már az időpont jó kiválasztásával is sorozatosan elérték az aktualitást, a felső szinten történt döntések gyors terjesztését.

A másik vonzereje a debreceni közgazdászhatnak, hogy folyamatosan sikerült szóra bírni azokat a szakembereket, akik ugyan nem tartoznak a gazdaságpolitika irányító közé, de kutatásaikkal, egyéni véleményükkel, gyakran a hivatalostól eltérő szakmai nézetekkel méltán tarthatnak számot közérdeklődésre.

Az ideai közgazdászhat a korábban már jól bevált elemekből építkezett. Voltak neves előadók, voltak neves kutatók. Mind-egyikük saját szemszögéből magyarázta az elmúlt időszak történéseit, s különféle képpel próbálták elemezni, hogy miképpen jutott a magyar gazdaság jelenlegi állapotába, hogyan érzékelhető az eddigi megtett út. Az már a jelenlegi gazdasági hely-

zetünk bonyolultságát mutatja, hogy eltérőek voltak a vélemények a kibontakozás lehetőségeit illetően. Már ahol voltak ezzel kapcsolatos vélemények.

A közgazdászhat krónikájához tartozik, hogy talán a korábbi időszak nagy sajtó-visszhangjának köszönhetően az idén is néhány előadó mondandójának egy részét a sajtónak, a tömegkommunikációs szerveknek címezte, s egy-két előadó itt kívánt revansot venni korábban másutt, más sajtóorgánumban, más esemény alkalmával, más miatt elszervezett, nem éppen kellemes „események” miatt. A sajtót, a tömegkommunikációs szervek munkatársait okolni a gazdasági élet problémáiról, egyre gyakoribb jelenség. Így hát egy kélezgintéssel napirendre is térhetünk a dolog fölött, ha a kélezgintéshez még hozzáteszük, hogy a rendező szervek feladata olyan előadók megkeresése, akik vállalják megalapozott szakmai véleményük nyilvánosság elé tárását. A sajtó feladata pedig az, hogy ezekről az előadásokról, vitákról és véleménykülönbségekről hűen tudósítson, s minden alkalommal jelezze, ha a közgazdászhat meghívottja saját véleményét, munkatársaival együtt kidolgozott koncepcióját, a hivatalostól eltérő gazdaságpolitikai variációját mondja el az érdeklődőknek.

A XVIII. közgazdászhat végül is egyértelműen sikerrel zárult. Nem egy alkalommal szükséges bizonyítani a termet, s az is előfordult, hogy az előadás és a vita után még mindig voltak érdeklődő-kérdő szakemberek, s az előadók válaszoltak is. Remélhetőleg, ez a jó hagyomány jövőre is megmarad, s akkor ugyanolyan érdeklődés fogja kísérni a XVIII. közgazdászhatot, mint az ideit.

Hajdú István

Akikkel találoztunk

Ember a táblában, tisztos többre törekvéssel

Még vaksin hunyorognak az ablakok, bört borzoló szél nyargal odakünn, mikor Mohácsi László, a hencidai tsz fiatal traktorosa elnyomja a vekker csörgését; általában őt, fél hat körül, de az sem ritka, hogy három-négy órakor. Magára rántja ruháját, bekapcsolja a rádiót, felhőrpinti a kávé... Első pillantásával az eget kémleli a külsőben, eleget let az efféle csavargásból — átnyergelt a traktorra. Megérte a csere? Talán meg, igaz, többször el akart menni, de minduntalan visszakozott, ahányszor csak latolgatta esélyeit. Minek menne el, hogy utána visszajöjjön? Nem érdemes. Különben is belerázdott már a traktorozásba. Szó szerint.

No és a másik csere? Az, hogy Szoboszlórol idenőstül? Mosolyra húzódik a szája, rendes asszonyt választott jól megvanak, az ikrek pedig gyönyörűek. Milyen fényképet kéne készíttetni róluk, hisz most lettek elsőök az általánosban?! A falubeli-ek befogadták, megszokta itt, házat vett, már csak fürdőszoba kéne bele... A munkatársakkal sincs baja, no néha, persze, összecsatannak, de annak oka leginkább a tisztos többre törekvés. Némi példák az alkatrészelés miatt, mert az gyatra. Itt van a szimering, nem lehet kapni, csak a gyártóknál, azok viszont — a kiszállítás miatt — sokkal drágábban cserélik ki, holott a traktoros is be tudja szerelni. Ki érti ezt?

Mindenkinek kell a pénz. Mindig kell valamire. Ezért rázatja ő is magát márciustól novemberig, kora hajnal-tól késő estig kinn a határban; ezért túri az erős gépjárat, hideget s meleget, nyeli a port... Reggelije sem amolyan villás, hanem csak tászkából... Nem üli meg a délt sem, mondja, legfőképpen addig kap be egy-két falatot, néha hazaszalad, míg rakodnak. A keresete is változatos: januárban 1800-at visz haza, májusban 14 ezer nehézsúlyú forinttól dagad a borítékja. A sárgamájúak etetől meginkább elszineződnek. És a munkát nem irigylik?... Most délben, amint beszélgetünk, nem ül kód a Desz-



sziget közepén kushadó lankában, nem hajrázik hideg, vízszagú szél; szeptemberi verőfényben úszik a táj, a nap megcsillan a harmadik X-et taposó férfi öszes haján. Látom arcán, mondja is, hogy menne már, ma még nem sokat keresett... Egyedül rója a köröket a hepehupás táblán, a C-5-ösön. Milyen furcsa volt megszoknia ezeket az elnevezéseket, sőt eleinte kísérővel jött ki, hogy el ne tévedjen. Most már mint a tenyerét, úgy ismeri a határt. Igaz, a C-5-öst is jobbra Domszigt néven ismerik erre felé. László e napokban műtrágyát szór az őszi árpa alá; feszült figyelemmel, a termék miatt, no meg azért, mert árok, fa vagy villanyoszlop hamar elé kerülhet... Egy óra, kiszáll, megropogtatja derekát, körülnéz, csak távolról szűrődik ide a többi traktor zaja. Megint szót váltunk, támaszkodik a traktorra, abban a hamisítottan parasztpózban, mint valamilyen őse a lova nyakára. Vér nem válik vízzé.

Mikor a hatot is elüti az óra, már tudja, ma sem ér haza időre, az asszonynak kell etetni, ráadásul ott lóg rajta a két srác. De hát épp őértük vállalnak mindent. Ezért se sok a szabad idejük, csak a tévere (híradóra, műszaki műsorokra) s újságokra futja. Még külföldön sem jart, pedig 15 éve szövetkezeti tag, mehetne a tsz-tól is nyaralni, saját zsebből is futná, beosztó az asszony. Talán jövőre... Visszaszáll a gépbe. Menni kell, ma a végére akar jutni a táblának. Valahonnan messziről egy objektív csupán egy piros, duruzsoló bogár látszik a Domszigteten. S a remény; hogy jó lesz a következő termés is...

Sz. Tamás Tibor

LEVELEZŐLAP
A POSTAI IRÁNYTÖRTÉNETET
szíveskedjék felírni!

HAJDU-BIHARI NAPLO
postája

4024 III

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KENYERES ILONA

Döntött a Legfelsőbb Bíróság

Árleszállítási per

Az egyik ÁFÉSZ szerződésileg kötelezte magát, hogy egy vállalatnak két és fél millió darab étkezési tojást, megállapított egységáron, és ütemezés szerint szállít. Nem sokkal később a vállalat közölte, hogy az árut csak alacsonyabb egységáron tudja átvenni. Az ÁFÉSZ azt válaszolta: ehhez nem járul hozzá, mert a szakcsoporthoz tagjaival már szerződést kötött, és azok az árleszállítást nem fogadják el. Végül is a vállalat csak másfél millió tojást vett át. A megmaradtakat egy részét az ÁFÉSZ-nek sikerült eladnia, de 350 ezer darab tojás megromlott, és azokat kénytelen volt megsemmisíteni. Az így keletkezett kárának megtérítéséért a vállalat ellen pert indított. Az első fokon ítélezte meg a bíróság a vállalatot 422 ezer forint megtérítésére kötelezte. Fellebbezésre a Legfelsőbb Bíróság ezt az ítéletet hatályon kívül helyezte, és a megyei bíróságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

A döntés indoklása szerint a vállalat nem tudta bi-

zonyítani, hogy a szerződést módosították, márpedig erre csak közös megegyezéssel van lehetőség. Tehát az eredeti szerződésben foglalt mennyiséget köteles volt átvenni. Szakértő meghallgatásával tisztázni kell, hogy az ÁFÉSZ az egyes hónapokra ütemezett tojásmennyiséggel rendelkezett-e. Ennek elbírálására, hogy az ÁFÉSZ-nél történt tojásmennyiségi változást a vállalat magatartása okozta-e, meg kell állapítani, hogy az ÁFÉSZ mikor, mennyi tojást vásárolt, azokat mikor kellett volna átadni, vagyis felvásárlási kötelezettségét összhangba hozni a szállítási kötelezettségével. Természetesen tisztázni kell azt is, hogy az ÁFÉSZ milyen tárolókapacitással rendelkezik, a felvásárláshoz hány nap szükséges, és a tojások — a tárolási körülményeket figyelembe véve — minőségüket meddig tudják megőrizni. Csak ezek ismeretében lehet állást foglalni, hogy a vállalat a mezőgazdasági termékértékesítési szerződést megszegte-e, és az emiatt keletkezett kárt köteles-e megtéríteni.



„BUJÓCSKA”. A fenti KRESZ-tábla a debreceni Ceglédi utca és Méliusz tér sarkán látható — illetve nem látható. (Fotó: Lovas József)

Mű-gyűjtés

Hiányos műveltsége elensúlyozására vonzódnai kezdett a híres emberekhez. Kedvelte Petőfit, Dózsát, nagyon szerette Rákóczi, imádkozta Kosuthot, rajongott Adyért, s megszállottja lett Bartókknak.

Jól zárható kis vasdobozba gyűjtötte ezeket az embereknek nyomtatott, színes képeit...

Am egy napon valakinek jó volt a kulcsa a kis dobozhoz, elvitte a gyűjteményt, s mert az izlések különbözők, elcserélte külföldi híres emberek különböző címletű arcképeire...

Cs. A.

Nem értem...

... hogy feltétlenül szükségünk van-e a pármái módon készült sonka behozatalára, amit a budapesti Sugár Áruházban és másutt is forgalmaznak különként potom 653 forintos áron?

A magyar húspápar képes olyan hűsítőanyagok gyártására, amely állja a versenyt a világ bármely ilyen termékével. A jelenleginél még többet is tudnánk exportálni (megfelelő piac és egyéb feltételek esetén) ezekből a termékekből. Az is igaz, hogy e termékek és választékosság nem mindig érződik a hazai üzletek kínálatában, különösen nem a falusi boltokban. Azonban ezen aligha fog segíteni az, ha a pármái módon készült sonkát hozzuk be az országba, akár árucseréjüket keretében, akár import keretében. Különösen ez utóbbiról köztudott, hogy kormányunk igyekszik az importot a legszükségesebb termékekre korlátozni, amelyek sorába a legnagyobb jóindulattal sem sorolható az említett termék. Talán célszerűbb lenne minden lehetséges módon fokozni a hű-

és hűsítőanyagok exportját, mintsem exportra alkalmas termék cseréjével, vagy kemény valutáért történő vásárlással behozni olyan terméket az országba, amellyel az emberek idegei borzolhatók, de a külkereskedelmi mérleg nem javítható.

— akác —



VÁLASZOK

ÜZEMZAVAR

A Napló augusztus 27-i számában megjelent Üzemzavar című glosszára kívánok reagálni — írta Rác József, a városi tanács osztályvezető főmérnöke.

A Vörös Hadsereg útján felállított és 1985. augusztus 19-e óta üzemelő automata toalet a cikk megjelenésének időpontjáig zavartalanul üzemelt. Azon 19-e előtt volt csak a „nem működik” tábla kirakva, amíg az üzembe helyezéshez szükséges munkákat végezték. Napközben kétszer kerül 10-10 perces lezárásra az illemhely, amíg a szükséges kellekkel feltöltik, de ez idő alatt a feltöltést végző személy a helyszínen tartózkodik, és szükség esetén az illemhely használatát megengedi.

A glosszát a fentiek alapján félrevezetőnek, megalapozatlannak tartom.

NEM ÉRTEM...

A Hajdú-bihari Napló augusztus 5-i számában megjelent Nem értem... című cikkkel kapcsolatban az alábbi észrevételt tesszük:

A Dobozi u. 4. sz. alatti bérház melletti park rongálásának megelőzése érdekében felhívtuk a házfelügyelőket és a házkezelési előadók figyelmét, hogy a parkon keresztül járók (gyalogosok és motorosok) közlekedését a lehetőleg szigorú szabályozással meg kell akadályozni. Fentiekben túl hathatósabb intézkedést tenni nem tudunk, mivel az említett park

közterület, annak védelmére más eszközök nem állnak a vállalat rendelkezésére. A Mata János utca felől lezúduló esővíz elvezetésére az épület sarkánál csapadékvíz-csatorna szolgál, melynek gyakoribb tisztítására az illetékes vállalat figyelmét felhívtuk. Az esőcsatornák tisztítását vállalatunk folyamatosan végzi, de a kapacitás túlerheltsége miatt a tisztítás üteme lassú, ezért fordulhat elő a csatornák „kivirágzása”. A csatornaeltömítésekkel kapcsolatosan várjuk a lakosság jelzéseit, melyeket köszönettel fogadunk. A Széchenyi utcai ereszcatornák tisztításával kapcsolatosan soronkívüliséget kértünk — közölte az IKV illetékes.

MIÉRT TÜRIK AZ ILLETEKESEK...

A Hajdú-bihari Napló augusztus 12-i számában megjelent fenti című cikkre válaszoltam a következő választ adja:

A debreceni Dobozi-lakótelepi víztorony mellett levő játszó- és sporthelyen — mely a Városgazdálkodási Vállalat kezelésében volt — bérházat építettek. A felépült ház környékének parkosítására és a terület parkfenntartására a Városgazdálkodási Vállalat sem a városi tanácstól, sem a lakásépítőtől megbízást nem kapott. Megrendelés esetén és a pénzügyi fedezet biztosításával a szükséges parképtést és parkfenntartási munkákat elvégezzük — írta Sándor János, a Debreceni Városgazdálkodási Vállalat igazgatója.

Tisztelt szerkesztőség!

Augusztus elején Nádudvaron nyaraltunk. Meglátogattuk a szép művelődési központot, jártunk az újonnan létesült jékrémgárgár környékén, az étteremben, a főtéren, egyszóval, ami a szemnek szép, mindent megnéztünk. A közleg mellékutcai azonban szörnyűséges állapotban vannak, azokon gépkocsival közlekedni egyszerűen lehetetlen. Ez több mint elképesztő, nem illik ehhez a „híres-gazdag” helyhez. Megdöbbenésünket egy kiadós eső még tetőzte azzal, hogy hazafelé — Dunaujvárosba — igyekezvén a Szamos utcából gépkocsinkat csak egy lovaskocsi tudta a volt gazdasági iskoláig, térdig érő sárban kivitatni. Nem mondom, látványos volt! El tudjuk képzelni az ott lakó, gépkocsival rendelkező embereket, milyen sok bosszúság éri őket emiatt. Mindezt azért írtam le, hátha az illetékesek a jövő évben már megkímélnék bennünket ettől a „nagy-nagy élménytől”.

Tóth Andrásné,
Dunaujváros,
Barátság u. 32.

„Gyorslift”

1984 őszén költöztünk a debreceni István út 71. számú tízemeletes társasházba — írta Kovács László. — Az azóta eltelt egy év alatt most már rendszeresült vált, hogy a lefelé tartó lift elhagyja az első emeletet, az egész házat betöltő dörrénés és rengés kíséretében belezuhán a liftaknába. Ebben a szörös értelmében „megrázó” élményben a ház csaknem minden lakójának több alkalommal volt már része. Az ügyben illetékes dolgozók minden esetben „kioktatják” az éppen reklámoló szennvedő alanyt, hogy itt nem leesésről, hanem lecsúszásról van szó! Mivel azonban a „lecsúzás” a szabadesés törvényei szerint megy végbe, a bentrekedtek számára teljesen

Azt olvasom...

egyik nagyáruházunk hirdetésében, hogy:
„Válogasson... most érkezett: Grundig képmagnó (VHS-rendszerű) 74 ezer forint, Sharp Hi-Fi-torony 39 ezer 900 forint” — és még néhány egyéb termék: kazetták, hangmezek.

Bizony isten, szívesen válogatnék. Egy dolog tarj, vissza csupán ettől: félek, hogy a pult előtt állva nem tudom majd eldönteni, hogy a 39 ezer 900, vagy a 74 ezer forintos készüléket válasszam, s habozásommal esetleg feltartom a mögöttem soraközököt.

— kenyeres —

Kérés a Volánhoz

A 30-as autóbussznak a Teleki utca végén van egy megállója — írta Kuczoray Dezső debreceni nyugdíjas olvasónk. — Szeretnénk, ha a Petőfi téri, 24 emeletes bérház előtt is megállna ez az autóbussz, ugyanis az errefelé lakó idős utasoknak sokat kell gyalogolniuk a Teleki utcán levő megállóhoz.

Irány a Patyolat?

„Élményeim” egy autóbusszon

Augusztus 22-én férjemmel felszálltunk Komádiiban a BV 79-33 számú, 5 óra 55 perckor induló autóbusszra — írta Diószegi Józsefné, Komádi, Hősök tere 3. szám alatti lakó olvasónk. — Az autóbussz valamennyi ülése olyan piszkos volt, hogy arra leülni nem lehetett. A buszvezető próbáltunk kérni egy törölruhát, azonban mintha kínaiul beszéltünk volna — nem is válaszolt. Ekkor a nálam levő papírdarabbal — melyet mellékelek — megpróbáltam letörölni a poros, olajos ülést, nem sok eredménnyel. Aznap délután 17 órakor bementem a debreceni autóbusszállomásra a forgalmi irodába, s megkérdedtem az ott-tartózkodóktól, hol tehetnék panaszt. Milyen ügyben? — kérdeztek vissza. — Tisztasági ügyben — válaszoltam, mire kórusban fellették, hogy „a kedves utasok ne személteljenek”, majd gúnyosan nevettek rajtam.

Eddig a történetem, melyhez azt hiszem, nem kell kommentár. Még csak annyit: egy ilyen utazás 156 forintba kerül.

SZÓVA TETTÉK

Kié a szemét?



Jeney Imre, a debreceni Vörös Hadsereg útja 69. szám alatt levő Ffmom falatok boltjának vezetője a következőket panaszolta:

Szeptember 6-án reggel fél hétkor megjelent az üzletben a debreceni közterület-felügyelőség egyik dolgozója egy 200 forintos bírságról szóló csekkel. Előző este fél 9 és 9 óra között ugyanis ellenőrizték az üzlet előtti járda tisztaságát, s azt szemellenesnek találták. Mivel én minden este fél 8 körül már elhagyom az üzletet, nem ismertem el, hogy én lennék a hibás a jóval később a járdára került szeméttel. A csekket mindenesetre nálam hagyta a dolgozó, s közölte azt is, hogy mehetek bárhová panaszolni, ki kell fizetnem a bírságot. Nem azért a 200 forintért szólok, de igen sérelmesnek tartom az effajta eljárást, hiszen nyitva tartás után már nem én felelek a járda tisztaságáért.

Szakszerűtlen festés



A debreceni Április 4. útján jártam a minap — írta Varga Sándor, Debrecen, Budai Nagy Antal utca 24. szám alatti lakó olvasónk. — Észrevettem, hogy a közeli vasúti feljárónál újonnan festik a korlátokat. Mivel a festéshez van némi „érzékem”, feltűnt, hogy a korlátot nem készítik elő, hanem a rozsdás fémre kenik rá a festéket. Véleményem szerint ez elég nagy pazarlás, hiszen az így felkent festék idővel felválk, s nem védi meg a hidat a rozsdától.

Billenő aknafedő



A debreceni Hunyadi utca 2—12. számú házak lakóinak pihenését zavarja, hogy a Lilla ételbár előtti útszakaszon egy „libegő” aknafedél van — írta Kovács Józsefné, Hunyadi utca 2. szám alatti lakó olvasónk. — Ez az aknafedél, valahányszor egy gépjármű áthalad rajta, mindannyiszor megbillen, elég nagy zajt kelte — ez különösen a késő esti órákban észlelhető fokozott mértékben. Kérjük az illetékeseket, rögzítsék az aknafedőt.

KÖ

Az építész poézise

A Corvina szet és elmélet szereti különöleg meglepi az emberek között ebből jelentek meg Majakovszkij nagy írásai, a szövegeket kiváló emlékkönyv és vészetű tárgyú Igazi meglepetés kötet is, amely klasszicista érdekes alakjait Louis Boullée-maradt elmélet építészeti tervei. Ki kell említeni kiadásból átvett zeteket, amelyek megértéséhez hiányosabb Anna utószavak nos információk.

Boullée neve merik. 1728-ban Párizsban, ott 1799-ben. Az „Építész” közé rolni, bár nem tika értelem radalmár. A eszméi határozta gondolko ve a roussau imádatl. Bou különös tragédi építész letére terve valósul össze néhány és azok közül maradt fenn Hamar vissza mi nagy közös társra várt, s elkerülte. Köz az építészeti, nulmányait a különös, megveit, látomás amelyek túllékat. Ez Boullése.

Legfontosabb nya egyszerű Építészeti, Tanu vészetéről. A hangulatosabb építész poéz vegből választó rencsén, m olyan színeser fűtötten írt mint egy igazi tészetet a társ leghasznosabb latosabb műv kintette. Klassz gáshoz híve ság, a szimmet tiszteletben tetmetriai testek a fény alkalm koztatja első kivül fontosn te az építész mézset kapcs nye a hatalm volt, amely me környeztet, és b reszt a szemlé szicizmusának nása, hogy el ugyan a görög építészetről, sebb terveibe alig alkalmaz máit. Az elem formákhoz for között a göm legelőkeltebbbe tervezte New vét. A kúpn variációját alk maradt tervei tikus világ betik: gigantikus méretek, h telen felületek csősorok uralj lettük eltörpül emberi alakok mas ciprusok sorban közzs a Legfőbb Lény szentelt baz könyvtár, vár lék, világítóto más, soha me sult terv.

Egy különös, dolkodású épí nyújt bepillan tet. A rajzok lanságokkal ra az írókok vs mélyült gondol védélyes, meg sükkel. Érdeke lehet a könyv szakmabeliek, művészetek írás szélesebb olvas is. B. Kindr

KÖNYVEKRŐL MINDENKINEK

Az építészet poézise

A Corvina Kiadó Művészeti és elméleti című sorozata szereti különlegességekkel meglepni az olvasókat. Többek között ebben a keretben jelentek meg Goethe, Dürer, Majakovszkij művészeti tárgyú írásai, a széles körű érdeklődést kiváltó Csontváry-emlékkönyv és egyéb, művészeti tárgyú olvasnivalók. Igazi meglepetés a legújabb kötet is, amely a francia klasszicista építészet egyik érdekes alakjának, Étienne-Louis Boullée-nak fennmaradt elméleti írásait és építészeti terveit tartalmazza. Ki kell emelni az eredeti kiadásból átvett kitűnő jegyzeteket, amelyek nélkül a megértés nehézkesebb és hiányosabb lenne. Zádor Anna utószava szintén hasznos információkat tartalmaz.

Boullée nevét kevesen ismerik. 1728-ban született Párizsban, ott is halt meg 1799-ben. A „forradalmi építész” közé szokás sorolni, bár nem volt politikai értelemben vett forradalmár. A felvilágosodás eszméi határozták meg építészeti gondolkodását, átszőve a rousseau-i természetimádattal. Boullée életének különös tragikumja, hogy építész léte alig néhány terve valósult meg, mindössze néhány magánpalota, és azok közül is csak egy maradt fenn napjainkig. Hamar visszavonult, valamint nagy közösségi megbízásra várt, amely végül elkerülte. Közben tanította az építészetet, megírta tanulmányait és elkészítette különös, meghökkenítő terveit, látomásos rajzait, amelyek túlélték alkotójukat. Ez Boullée igazi öröksége.

Legfontosabb tanulmánya egyszerű címet visel: *Építészet, Tanulmány a művészetről*. A magyar kiadás hangulatosabb címet — *Az építészet poézise* — a szövegből választották, igen szerencsésen, mert Boullée olyan színesen, érzelmeiktől fűtötten írt hivatásáról, mint egy igazi költő. Az építészetet a társadalomban a leghasznosabb és a legcsodálatosabb művészetnek tekintette. Klasszicista felfogásához híven a szabályosság, a szimmetria, az arány tiszteletben tartása, a geometriai testek felhasználása, a fény alkalmazása foglalkoztatja elsősorban. Rendkívül fontosnak tekintette az építészet és a természet kapcsolatát. Eszméje a hatalmas műalkotás volt, amely mellett eltörpül a környezet, és bámulatot ébreszt a szemlélőben. Klasszicizmusának sajátos vonása, hogy elismeréssel írta ugyan a görög és a római építészetéről, legjellegzetesebb terveiben azonban alig alkalmazta ezek formáit. Az elemi geometriai formákhoz fordult, amelyek között a gömböt találta a legalkalmasabbnak, ebből tervezte Newton-emlékművét. A kúpnak is számos variációját alkalmazta. Ránk maradt terveit egy utópisztikus világ benyomását kelteik: gigantikus, emberfeletti méretek, hatalmas, dísztelen felületek, óriási lépcsősorok uralják őket, melettük eltörpülnek a piciny emberi alakok vagy a hatalmas ciprusok. Tervei elsősorban közösségi épületek: a Legfőbb Lény kultuszának szentelt bazilika, közönyvtár, városfal, sírmentő, világítótorony és sok más, soha meg nem valósult terv.

Egy különös, eredeti gondolkodású építész világába nyújt bepillantást ez a kötet. A rajzok főleg szokatlanságukkal ragadnak meg, az írások viszont az elemiült gondolatokkal, szenvedélyes, meggyőző okfejtésekkel. Érdekes olvasmány lehet a könyv nemcsak a szakmabeliek, hanem a művészetek iránt érdeklődő szélesebb olvasókörnek is. **B. Kindrusz Erzsébet**

DEMETER JÓZSEF:

TOVÁBB!*

Lábujjhegyen, állig csendben, nehogy leverjünk valamit, szorította mutatóját a szájára Z.
Nehogy leverjünk valamit, visszahangoztuk önmagunkban és mentünk tovább.
Inog az ősz, csendorák zuhannak... sügtam lebukott versemet az ősz viaszos hallőüregébe. Hahó! Hahó! Visszahangozta a rét. Még! Még! A karórákat megfojtani! — csapott ránk tekintetével Z.
A karórákat megfojtani! — ketyegtük szájról szájra és mentünk tovább.
Szívéről a hangszórót mindenki tépje le, robbant egy láthatatlan hangosbemondó. Szívéről a hangszórót mindenki tépje le! — véreztük össze a telet.
Ne szuszogj!
Nem szuszogunk. Nem szuszogunk! — repdeste tekintetünk és mentünk tovább.
Z. felemelt tenyere REFLEKTORKÉNT VAKÍTOTT

SZEMÜNKBE.
ÉDDIG A VERS. NINCS KIÚT, nyögte valaki a hátunk mögött.

* A Kriterion Könyvkiadó Forrás sorozatában most jelent meg Demeter József és Somosi Veress Károly közös kötete. Ebből mutatunk be egy szép verset.

Szabó Gyula: Három a tánc

Nehéz erről a könyvről ismertetést, szabályost írni (ha van ilyen). Inkább lírizálni, elmélkedni lehet fölötte, körülötte, hiszen a könyvcsomag maga is csupa lírai elmélkedés. Az első rész, a *Fiat Georgikon* a régi költők (Virgilius, Horatius stb.) nyomán a mezei élet szépségeit, szőlőművelés örömeit éneklimeg: „Beatus ille...” Felidéz a mítikus aranykor boldogságát, melyet egyre silányabb korok követtek, s melyet már mintha csak a fermő ősz gazdagsága, a természet harmóniája őrizne: éljen tehát a kert, a kertművelés (*Fiat Georgicon!*).

A második, kissé ironikus hangú írás, minégy címe is mutatja, arról a mákról szól, amelyről éhesen álmodozni szoktunk, az evés, ivás időbeli és térbeli különbségeiről. Az író tréfás hangú, de komoly mondanivalójú elmélkedéseit főleg két kalauz, az önéletrő Bethlen Miklós s az Európát bejáró vándor, Szepsi-Csombor Márton nyomán adja elő. Az Erdélytől, Magyarországtól Hollandiáig, Angliáig ívelő tapasztalataiból értesültünk az akkori idők étkezési, ivási szokásairól (*Europica Varietas*), s arról, hogy a magyar gyomor mit vesz be abból s mi ellen kuruckodik (lázad), s tőlük halljuk az évszázados bölcsességeket, például az illet: „Három dolog egészséges: eleget nem enni, munkától nem futni és nem bujálkodni.” Ezeket a mai orvosok is aláírják.

A harmadik írás az az alkalom hozta létre, hogy az *Utunk* felkérte az erdélyi írókat, hogy 1984-es Évkönyve számára írjanak a hobbiukról. Szabó Gyula a kertjéről, az 1973-ban vásárolt kert építéséről ír. A kertből, mely a Hója déli lejtőjén, a Kozlovvárra vezető országút fölött fekszik, s itt már magam is otthon vagyok: látom a tájat, mely a Gyalui-havasokra s a történelemre néz (kevésell odább, a völgyben folyt le II. Rákóczi György vesztés csatája a törökkel Erdély uralmáért) s ismerem szomszédjait, *Bálint Lajost*, *Dávid Gyulát*, a Kriterion kolozsvári fő embereit is. Itt sem marad el a régi kertészkedő magyarok, például a XVI. századi nádor, *Nádasdi Ferenc*, s mások felemlítése, s nem hiányoznak a régi naptárak kertészeti tanulságai, Apáczai intelmei, költői versei. S a recensens a régi írók, költők idézett szavainál, melyek az író kiterjedt olva-

sottságára is utalnak, arra gondolt, bizony nem volt véletlen annak a négykötetes történelmi regényfolyamnak a megírása Szabó Gyula munkásságában, mely a Telekiek levéltárainak feltárával szinte mikroszkopikus közelséggel idézi meg Erdély egyik legveszélyesebb korát (melyik nem volt az?) *A sátnál labdái* címmel.

Közben az író nemcsak a kerttel, de betegséggel is küszködött, s annál meggyőzőbb tollából a tanulság a természet gyógyító erejéről. Emlegettem az író bő, múltat idéző, megszólaltató idézeteit, melyek nemcsak tartalmukban, nyelvileg is a

múlt ízeit, hangulatát, hangját lopják a könyv lapjaira. S az érdekes az, hogy ezek a régi zamatu írások a legkisebb zökkenő nélkül olvadnak egybe Szabó Gyula észjárásával, kifejezőmódjával, stílusával, ami régi meggyőződés szerint maga az ember. S erről van szó: Szabó Gyula kifejezőmódjában a mai erdélyi nép, nyelv, gondolkodás olvad egybe a múlt magyarjainak nyelvével, gondolkodásával. Írásaiban egyszerűre látjuk a gyökeret s a fát: az ősi gyökerű élő népnépvét s a belőle kisarjadt irodalmat. (*Kriterion*, 1985)

Tóth Béla

A tizedik ember

KÖNYV A TANYÁKRÓL

Mi újat lehet még elmondani a sokszor bemutatott, körüljárt tanyavilágról? Leragott csont ez már, vélhetné, aki nem olvasta Horváth Dezső művét, amely a *Magyarország felfedezése* sorozatban jelent meg. Bevallom, magam is némi kételkedéssel vettem kézbe a kötetet, hiszen Mocsár Gáborral már a hatvanas évek elején megismereltük a perújrafelvetelt tanyai ügyben (*Tanyavilág — bomló világ, 1964*, Kosuth Kiadó) kimutatva, hogy az ország lakosságának kilenc-tized része nem képes addig kellő ütemben eljutni a szocializmus építésének magasabb fokozataira, amíg a lakosság egytizede — közel egymillió ember, tehát minden tizedik — innen a könyv címe is! — anakronisztikus életviszonyok között él, s ez az elmaradottság ólomsúlyként húzza le általában fejlődésünk lehetőségeit. Húsz év alatt nagyot változott a világ hazánkban, következképpen a tanyavilágban is. Sajnos, ott nem olyan nagyot, mint kellett volna. Mindenesetre a változások csattanós választ adtak így is a tanyai lét ellenzóinek, a radikálisan felszámolni akaróknak, a szorgalmas átszervezőknek, körzetesítőknak, a különféle használhatatlan „koncepciókat” kigyalóknak: a tanyavilág nem szűnt meg az eltelt évtizedek alatt, ma is él, létezik, meghozza soha nem látott változatait mutatva fel az életrevalóságot, a szívós kapaszkodás eseteinek. A tanyavilág is változott, folyton változik, egyaránt alkalmazkodva az élet természetes, vagy olykor abnormális kívánalmához. Mi ez, ha nem az elpusztíthatatlan életerő bizonyítéka?

Horváth Dezső alapállása a tanyavilággal kapcsolatban: „Nekem nem a jövőjükkkel van dolgom — írja —, hanem a jelenükkel.” Igen, mert csak pontos, igaz, mélyreható látélet birtokában vázolható fel bármilyen „koncepció” tanyai ügyben, s eddig jobbra éppen ez hiányzott. Miért? Erre is válaszol: a legfelső szintű, valamint a helyi elképzelések többségének közös hibája az volt, hogy a tanyavilágot nem a segítő megtartás, fejlesztés és öntörvényei szerinti mozgás figyelembevételével közelítették meg, hanem a megszüntetés szándékával. Ez az elhibázott alapállás pedig abból következett, hogy nem ismerték kellően sem a tanyavilágot, mint életközösségi formát, sem a tanyaiakat, mint e forma vállalóit és aktív változóit. Ez a magyarázata annak, hogy a kísérletek nem váltak be, s ennek kárvallottja az egész ország, de legfőként a tanyai nép, amely bizalmatlanná vált a tanyai „prófétákkal” szemben, akik nemegyszer döntöttek sorsukról — nélkülük! Elegendő utalni a kétkalkezes, dilettáns intézkedésekre, az erőltetett tanyai központosításokra, a tanyai kollégiumok mechanikus bevezetésére, a tanyai iskolák generális felszámolására, s ezzel együtt a tanyai közművelés tönkretételére is.

Horváth Dezső a dél-alföldi — Szeged környéki — tanyavilág népét keresi fel, vallatja, közelíti, s amiben valóban újat tudott adni: mélyre ás a lelkekben. Emberi sorsok kavarnak előttünk, drámák tanúi vagyunk, nagy mélységekbe bocsátkozik le az író, s miközben kincseket, nagy lelki-közösségi értékeket bányász el, megmutatja a rossz intézkedések súlyos kártevését is, a soha be nem igazodó sebeket, az elrontott életeket, az elveszített hitet és bizalmat.

A fő kérdés ma is változatlan: hogyan tovább? Mi a jövő?

Horváth Dezső nem jóslgat, nem ad csalhatatlan tanácsokat. Eleméz, felmutat, bizonyít. Kiemeli azokat az értékeket, amelyek a lehetőségeket mutatják, megragadja az erővonalakat, amelyek a jövő felé igazítanak el. Kikutatja ugyanakkor a tanyavilággal szemben elkövetett súlyos hibák forrásvidékét, a következmények szomorú valóságát, s mindezt a tanulság aggodó és bizakodó hanguloyozásával.

Megrendítő, felkavaró, tettekre sarkalló olvasmány Horváth Dezső kiváló írói eszközökkel megalkotott műve, amely méltó folytatása a sorozat legjobb darabjainak, méltó a megkülönböztetett figyelemre. (*Szépirodalmi Könyvkiadó*)

Taar Ferenc

Kendős anya

A MŰVÉSZ

„Szobrásznak nevezem magam — nem emlékszem, hogy azt mondtam volna, hogy „művész” vagyok. Ezt a címet mások adhatják azoknak, akik megérdemlik.” A Corvina Kiadó Farkas Aladár művészetéről készített albumát tanulmányozva nyugodtan kijelenthetjük: Farkas Aladár többszörösen is nagyon megérdemli a művész címet. Az életművet bemutató album azt igazolja, hogy nemcsak elkötelezett ember volt, nemcsak pártos, szocialista művész, hanem jelentős, súlyos alkotó, aki a korról kialakított mondandóját kemény, dinamikus, rangos alkotásokban foglalta öszsze.

1909 márciusában született, s a négy polgári után munkásként dolgozott, esti tanfolyamokon képezte magát, majd megfordította életét. Első kiállítása 1936-ban volt, s attól kezdve folyamatosan részt vett a szocialista művészcsoporth munkájában. Emlékezetes alkotása az 1936-ban készült *Európa lelkiismerete*, s munkásmozgalomtörténeti jelentősége van az 1942-es közös kiállításuknak. Életútja, munkássága bevallottan közösségi, politikai célt is szolgált, anélkül azonban, hogy esztétikai törekvéseiből bármit feladott volna, a művészi és közösségi érték szervesen egységet alkotott életművében.

A mai olvasó-néz számára legizgalmasabb annak a folyamatnak nyomon követése, hogyan tudta

munkáiban megteremteni szinte egyszerre, egymás mellett a nyugalmat, harmóniát és a mozgás plasztikus kifejezését. A *Lány korszál* például 1934-ben a teljes nyugalom és derű kifejezője, az 1935-ös *Ecce homo* pedig expresszív és roppant hatásos alkotás. Ez az expresszivitás, a mozgás dinamikus kifejezése avatja különös élménnyé például a *Le-tört*, a *Fölfelé*, a *Küzdő*, a *Faszimus áldozatai* című alkotásait. Míg a harmónia, a belső ragyogás árad édesanyjáról készült szobraiból, az *Akt*, a *Luca*, a *Magda húgom* és más műveiből is. Igen szép, emberi illúzióktól mentes, de mégis példát mutatóan tiszta József Attila és Lenin plakettje. Azt hiszem, *Goda Gábor* bevezetőjében túlságosan is visszafogottan, inkább csak leíró jelleggel ír erről a kiváló szobrászról. Munkássága, gazdagabb hangoltságot, méltóbb szavakat is megérdemelne. Ő maga fogalmazta: „Az élet mozgás... rajtam keresztül átalakulva rezeg másokban.” Ez a szép album abban segít, hogy ne csak szobrainak kiállítási látogatói, hanem a szélesebb közönség is megtalálhassa a rezdülések forrásait. Magam kevésbé ismertem munkásságát, eddig, ezért és így jelentős élménnyel ajándékozott meg a Corvina nyomdatechnikailag is igen izléses kötete.

(II)

LABDARÚGÓ NB I

Tudatosság nélkül, szétesett védelemmel

Tatabánya-DMVSC 2-1 (1-0)

Debrecen, nagyerdő stadion, 5000 néző. Vezető: Roxin (Németh L. Győri).

Tatabánya: Józsa — Tepszics, Lakatos, Szabó, Szalma — Ernő, Simon, Hermann, Udvardi II. — Kiprich, Plotár. Edző: Temesvári Miklós.

DMVSC: Mező — Mohácsi, Szűcs, Kiss — Cseke, Magyar B., Bücs, Sándor, Benyó — Magyar Zs., Mörtei. Edző: dr. Puskás Lajos.

Csere: Sándor helyett Varga a szünetben. Magyar Zs. helyett Lakatos Cs. az 55., Kiprich helyett Nagy T. a 65., Tepszics helyett Vincze I. a 82. percben.

Gólszerző: Plotár a 2., Kiprich a 43., Benyó a 71. percben. Sárga lap: Simon a 33., Magyar Zs. a 43., Hermann az 58.,

lefújás előtt Mohácsi Simon ellökéséért kapott figyelmeztetést.

Plotár és Kiprich. Hej, ha lenne két ilyen jó csatárunk mostanság! — sóhajtottak fel már az első percekben néhányan a debreceni nézők közül. A tatabányaiak bizony nehezen tartható, lendületes csatárok, akik mindketten, három-három gólt rúgtak az előző három bajnoki meccsen. Debrecenben is ők voltak a főszereplők, persze a vendéglátók szombati védelme mellett nem is volt nehéz villogniuk. Különösen Udvardi II.-nek, aki gyakran becsapja a darabos Cseket, máskor pedig úgy kerül meg négy debreceni védőt, mintha csak a szalmozást gyakorolná otthon az edzésen. Ráadásul labdával is gyorsabb

hetett. A korábban a debreceni edzőt rágalmozó néhány hazai néző később átkált a bírangságban.

A veszélyes helyzetek alapján 6-2 is lehetett volna az eredmény az ősszel első idegenbeli győzelmét megszerző Bányászcsapat javára. A 2-1 bizelgő az idei első hazai vereséget elszenvedő DMVSC-re nézve, amelynek ezúttal a Paróciát már nagyon nélkülöző védelme volt a leggyengébb csapatszele.

Jók: Lakatos, Hermann, Udvardi II., Kiprich, Plotár, illetve Kiss, Magyar B., Benyó.

Csúbak Zoltán

Az NB I további eredményei: Csepel-Vasas 1-0 (0-0), Siofok-U. Dózsa 1-0 (1-0), Békéscsaba-Rába ETO 2-2 (2-1), FTC-Haladás 2-1 (1-1), Pécs-Bp. Volán 4-0 (2-0), Bp. Honvéd-Videoton 3-0 (1-0), ZTE-MTK-VM 1-1 (1-0).

Az NB I állása

1. Bp. Honvéd	10 6 3 1 16 - 6 15
2. Pécsi MSC	10 6 2 2 18 - 7 14
3. Rába ETO	10 3 5 2 11 - 16 11
4. F. város	9 5 1 3 14 - 12 11
5. H. VSE	10 3 1 4 13 - 14 11
6. Tatabánya	10 3 5 2 10 - 10 11
7. Z.-egerszeg	10 2 6 2 15 - 14 10
8. MTK-VM	10 4 2 4 13 - 12 10
9. Videoton	10 3 4 3 11 - 12 10
10. U. Dózsa	10 3 3 4 10 - 12 9
11. Vasas	10 3 3 4 11 - 15 9
12. B.-csaba	9 3 2 4 13 - 13 8
13. Siofok	10 2 5 3 13 - 14 8
14. DMVSC	10 2 4 4 9 - 15 8
15. Bp. Volán	10 2 3 5 13 - 21 7
16. Csepel	10 3 0 7 6 - 13 6

Megjegyzés: a Ferencváros-Békéscsaba találkozót október 1-én játszzák.

Az NB I-es utánpótlás bajnokságban: DMVSC-Tatabánya 0-0.

Debrecen, ezer néző. Vezető: Csáki.

DMVSC: Horváth B. — Horváth M., Erdei, Nagy S. — Rozsnyói, Halász, Duró, Vancsa (Cziribik) — Szabó A., Szabó J., Jakab (Sára). Edző: Hegedűs Gábor.

Jók: Horváth B., Rozsnyói, Halász.

Igazságos eredmény született a küzdelmes mérkőzésen, amelynek főleg a két 16-os között folyt a játék. A debreceniek többet támadtak, de a vendégeknek voltak nagyobb gólhelyzetek.

Totóeredmények

1,1,1, 1,1,x, 2,1,1, x,1,1,2, 1.



Munkában a tatabányai kapus (Fotó: Iklódy János)

Szász a 62., Mohácsi a 83. percben. Szóletárny: 4:2 (3:1) a DMVSC javára.

A főbb események dióhéjban: 2. perc. Sándor hibájából — aki lyukat rúgott — Kiprich nyomulhatott előre a jobb szélen és beadását Plotár a bizonytalan védőket megelőzve 8 méterről ballal perditette a háló közepébe a megtorpant Mező mellett. 1-0.

Nyolc perccel később Plotár kerülte meg Szűcsöt, de 14 méterről laponas a kifutó Mezőbe lött. A 33. percben Simon Cseke lábába rúgott, ezért sárga lapot kapott. Majd Hermann szöktette Kiprichet a jobb szélen. A debreceni védők rosszul léptek ki, így leíról szó sem lehetett. Bücs üldözőbe vette a válogatott csatárt, aki óriási helyzetben az 5-ös vonalán rálepett a labdára és elesett. Valószínű, nem tudta eldönteni, hogy löjjön vagy cselezzen, netán a közepén egyedül felnyargaló Plotárnak sarkaljon. A 43. percben Udvardi II. 30 méteren keresztül vezetette a labdát a bal szélen. Elhagyta Magyar Zs.-t is, aki felvágta őt, így megérdemelte a sárga lapot.

Szünet után a 48. percben tovább növelte előnyét a vendégcsapat. Plotár ismét megkerülte Szűcsöt, 14 méterről lött, de Mező még ki tudta öklözni balra a labdát. Viszont az Kiprichhez került, aki még engedte lepatanni, és jól megnézte a bal alsó sarkot, 8 méterről betalált. 2-0.

Egy perccel később Magyar B. oldali beadását Mörtei 4 méterről nem tudta a hálóba berúgítani, hiszen a labda Józsa lábáról szögletre vágódott. Majd a másik oldalon Simonon múlt, hogy kihagyott egy helyzetet, hiszen gyatrán gurított az üres kapu felé, és Cseke a gólvonal előtt még szögletre ment. Az 58. percben Hermann Magyar B. buktatásáért, négy perccel később Szűcs Kiprich gáncsolásáért kapott sárgalapos figyelmeztetést.

A 71. percben Benyó kapott jobbról egy átívelt labdát, meglódukt vele, és 11 méterről úgy lött a hálóba, hogy a labda a bevetődő Lakatos stoplijait is érintette. 2-1.

Hat perccel később Udvardi II. négy védőt is elfektetett, de beadásával Simon nem tudott élni, hiszen elcsúszott. Nyolc perccel a

volt (!) a legfrübbebbnek tartott ellenfelénél, aki csak elkaszáltni tudta őt, sárgalapot érdemelve. A mérkőzés nagy részében a vendégek tudatosabban, szervezettebben, gyorsabban futballoztak, és minden eszközt megragadták az eredmény tartására. Tepszics még a durva belemeléséktől sem riadt vissza, és Roxin légyszívógátnak köszönhető, hogy megiszta kiállítás (sötét sárga lap) nélkül. Az első félidőben a debrecenieknek még helyzetük sem volt, mindössze kétszer próbálkozhattak távolról szabadrúgással.

Szünet után a bányászoknak ismét elég volt három perc, hogy sakk-matt helyzetet teremtsenek a magára hagyott Mező előtt. Kiprich góljára Mörtei hamar válaszolhatott volna, de négy méterről hibázott, Benyó viszont nem, húsz perccel a lefújás előtt. Mörteinek volt egy kecsesgató elrúgása 2-1-es állásnál, de a hálótól nyolc méterre szereztek, ő pedig átesett a tatabányai jábhoz toppolt labdán. A védő belépője kemény, de szabályos volt, a közönség által reklamáit 11-esről szó sem le-

Ők így látták...

Temesvári Miklós, a Tatabányai Bányász vezető edzője: — Kétszeresen örülök. Már akkor örültem — először is, amikor megérkeztem Debrecenbe ahol sok szép emléket szereztem egyetemmel diákjeveim alatt és mint focista a DEAC-ban. A másik: örültem, hogy nyertünk a DMVSC ellen, hiszen csapatom Bácsban padlóra került, de a nagyerdő stadionban már jobban ment a játék, ahol jó néhány gólt még szerezhetek volna a fiúk — ha jobban összpontosítanak.

Dr. Puskás Lajos, a DMVSC vezető edzője: — A Tatabánya Rapid-stílusban játsza helyzetüket kétötöt kihasznál, s ez a végén döntőnek bizonyult.

Roxin György, a mérkőzés játékvezetője: — A játékterén úgy láttam, hogy közepes színvonalú volt a mérkőzés. Biztosan élvezetesebb, színvonalasabb lett volna a találkozó, ha a két csapat játékosai többet törtek volna a labdával, mint egymással. Ezért történt az sárgalapos figyelmeztetés, három a debrecenieknek, kettő a tatabányaiaknak.

Vadas Károly, az MLSZ ellenőre: — A játék színvonala eléggé gyenge volt, ehhez pedig közre volt a Debrecennek, melynek játékosai a rövid átadásokkal belebonyolultak a játékba. Amellett, hogy a jobb teljesítményt produkáló Tatabánya megérdemelten nyert, játékosai többször „fetrengtek” a küzdőterén, ez pedig idegen a labdarúgásban.

Gál József, a MÁV Járnyújtató debreceni üzemének igazgatója: — A DMVSC jól játszott, két védelmi hibából kapta a gólokat. A döntetlen igazságosabb lett volna.

Poigár Sándor, a Tóth Árpád Gimnázium igazgatója: — A tatabányai játékosok ölesebbek, erőteljesebbek voltak, mellettük nem érvényesültek a kisebb súlyú és sok technikai hibát vétő debreceniek.

Oláh György, a Csokonai Színház ny. színívrőve: — Két esztendője, amióta nyugdíjban vagyok, van módom meccsekre járni. Elégedett voltam a játékkal, a fiúk lelkesedésével. Viszont javítani kellene a technikai fogatékoságokon, kár hogy nincs köztük egészen klemelkedő labdarúgó, például elkéne karmester is.

Hornák Béla, az MGM szerszámkészítője: — Hajdan a debreceni csapatnak a védelme volt az erőssége, ma ez már a múlté — a támadásokban pedig kevés az átütőerő.

Pallai János rádióriporter: — Hazai környezetben eléggé szárnyszeggetten játszott a DMVSC — nem tudom, miért. Alapvető: többször „lyukas” volt a debreceni védelem. Többet vártam a csapatól és jobb eredményt.

Aki a nyilatkozatokat összegyűjtötte: — Kár, hogy mindkét félidő elején nem állt feladatla magaslátán a DMVSC-védelem, amely sokszor átjátszható volt, elsősorban lassúsága miatt (igaz, hasonló volt a Bányász-védelem is, de ezt nem használták ki a hazaiak.) A Tatabánya a gyors kontrákra épített s ez bevált. Látni kell végre, hogy a DMVSC gardájából ma nem mindenki üt meg az ebben az osztályban megkívánt szintet.

Fülöp Kornél

sport

Sportrovai-ügyletes: CSUBÁK ZOLTÁN
Ügylet: 9-től 12-ig
Telefon: 17-152

LABDARÚGÓ NB II

Dunaújváros-D. Kinizsi 3-2 (2-1)

(Tudóstónkól)

Dunaújváros, 1500 néző, vezette Sebők F. (Komáromi, Szalma).
Dunaújváros: Hólk — Flórián, Kalmár, Miskovics, Boldoczki, Menyhárt, Tatár, Gróf — Csorba, Rész, Török. Edző: Kovács András.

D. Kinizsi: Vadon — Bezzegh, Garamvölgyi, Takács, Sebők — Letiszt, Magyar, Andirko — Bruder, Fehér, Barna. Edző: Makray Balázs.

Csere: Csorba h. Dupal a 46., Török h. Németh az 58. percben. Gólok: Andirko a 12., Menyhárt a 31., Rész a 45., Boldoczki a 74. (11-esből) és Andirko a 77. percben.

Szóletárny: 7-2 (5-1), a Dunaújváros javára.

12. perc: Fehért akasztották. A szabadrúgást 17 méterről Bruder fejtette a kapu elé, és Andirko — két méterről — rúgta a hálóba. Török a jobb alsó sarokba fejtette a labdát. 0-1.

31. perc: Menyhárt harminc méterről rúgott szabadtól és Vadon bejött a pettyest. 1-1.

45. perc: Tatár balról ivelt be szögletet és Rész 6 méterről a kapu közepébe fejtette a labdát. 2-1.

74. perc: Németh elhúzott Garamvölgyi mellett, a kivételével Vadon előtűtte a labdát Németh elől — a játékvezető meglepetésre lefűt, melyet Boldoczki a kapu közepébe rúgott. 3-1.

77. perc: Magyar beadása a menteni akaró Menyhárt fejéről visszakerült a debreceni középpályához, aki közepre adott, és a jókor érkező Andirko három méterről javított. 3-2.

Kézlet után debreceni helyzetek adódtak, de Bruder és Barna

SALAKMOTOR — PARDUBICE

A dán Gundersen nyerte az Aranyisak Nagydíjat

A csehszlovákiai Pardubicében tartott házigazda huszonnégy, de nem került tovább a 12-es mezőnybe, tehát maradt a 13-24 között. A 12-es mezőnyből hatan jutottak a döntőbe. Az Aranyisak Nagydíj győztese: Eric Gundersen (dán), 2. Kasper (csehszlovákiai), 3. Wigg (angol), 4. Davis (angol), 5. Kuznyecy (szovjet), 6. Moran (Egyesült Államok).

ján bejutott a legjobb 24 közé, de nem került tovább a 12-es mezőnybe, tehát maradt a 13-24 között. A 12-es mezőnyből hatan jutottak a döntőbe. Az Aranyisak Nagydíj győztese: Eric Gundersen (dán), 2. Kasper (csehszlovákiai), 3. Wigg (angol), 4. Davis (angol), 5. Kuznyecy (szovjet), 6. Moran (Egyesült Államok).

Az NB II állása

1. Eger	9 6 3 0 18 - 7 15
2. Salgótarján	9 6 1 2 13 - 4 13
3. Keszthely	9 6 1 2 12 - 8 13
4. Diósgyőr	9 5 2 2 19 - 12 12
5. Komló	9 6 3 0 19 - 12 12
6. D.-újváros	9 4 3 2 14 - 8 11
7. SZEOL-D.	9 4 2 3 18 - 9 10
8. Szekszárd	9 3 4 2 9 - 10 10
9. Ganz-M.	9 4 1 4 14 - 13 9
10. N.-kanizsa	9 3 3 4 11 - 16 9
11. Vác	9 4 1 4 8 - 11 9
12. Szabó L. SE	9 3 2 4 11 - 12 8
13. Sopron	9 2 4 3 9 - 12 8
14. Szolnok	9 3 1 5 12 - 15 7
15. Veszprém	9 3 1 5 12 - 16 7
16. Ny.-háza	9 2 3 1 10 - 14 7
17. D. Kinizsi	9 2 2 5 12 - 16 6
18. Metripond	9 3 2 6 15 - 21 6
19. Baja	9 2 2 5 11 - 21 6
20. K.-barcika	9 - 2 7 7 - 19 2

Területi bajnokság

A hetedik forduló eredményei: Hajdúszoboszló-Jászberény 1-1 (0-0), D. Universitas-Hajdúszörsz. Olémeny 2-2 (1-0), Tiszavasvári SC 0-0, Mátészalkai MTK-Honvéd Asztalos János SE 1-1 (1-1), Honvéd Papp József SE-Kisúrdái SE 1-0 (1-0).

Balmazújváros 2-1 (1-0), Szabolcsi Vegyiművek-Karcagi SE 0-5 (0-1), Volán Rákóczi-Lentvárosi Olefin SC 0-0, Mátészalkai MTK-Honvéd Asztalos János SE 1-1 (1-1), Honvéd Papp József SE-Kisúrdái SE 1-0 (1-0).

Timmermann: világcsúcs!

Vasárnap a berlini atlétikai viadalon az NDK-beli Ulf Timmermann 22,62 méterrel új világcsúcsot ért el a férfi súlylökésben. A régi rekordot 1983. június 25-e óta honfitársa, Udo Beyer tartotta 22,22 méterrel. A világbajnoki ezüstérmes Timmermann idei legjobbjá eddig 22,08 méter volt.

KÉZILABDA NB I

Nagyon értékes pontok

Női mérkőzések: DMVSC-Dunaújvárosi Kohász 18-16 (8-6).

BHG SE-t fogadják, majd vasárnap Jászberénybe látogatnak.

Dunaújváros, 300 néző, vezette Dobos, Lovas.

Férfi mérkőzések: Debreceni Dózsa-Elektromos 27-21 (19-10).

DMVSC: PUSZTAINÉ — SZILÁGYI 5, Nagy Zs. 4, Medgyessiné, Tóth R. 2/1, Kádárné 3/1, SZÁNTÓ 2. — csere: Tóth I. (kapus), Bojtör 2/2. Edző: Komáromi Akos.

Debrecen, 500 néző, vezette Ambrus, Hucker.

Az ellenfél legjobb dobói: Bodollainé 7/7, Burainé 2, Junász 2.

D. Dózsa: MEDGYESSY — PUSZTAI, KORDÁS 6/2, KASKU 4, SÍPOS 4, PETER 4, MENYHÉRT 6. Csere: Szabó G. Edző: Arva Csaba.

Kiállítások: 6, illetve 10 perc. Hétméteresek: 6/4, illetve 8/7.

Az Elektromos legjobb dobói: Urszuly 5/1, Kovács L. 4, Hegyi 4. Kétféleképpen: 10 perc, illetve 2 perc. Hétméteres: 3/3, illetve 2/1.

A találkozó folyamán sokáig fej fej mellett haladtak az ellenfelek. Mindkét oldalon a kapusok és védők remekeltek. A debreceniek a második félidő elején ötgólos előnyt is szereztek, majd hibáznai kezdtek, és két büntetőt is elvették. A vendéglátók döntelennre is fejtettek, viszont az utolsó percekben Szilágyi bevetődéses góljaiteljesen megegyező — futótávjait teljesítették. Az indulók közül végül is 993-an (422 nő és 571 férfi) érkeztek célba, közülük 528-an (201 nő és 327 férfi) voltak az ötérbőlások.

A debreceniek fokozatosan növelték előnyüket, amely a második félidő elején már tetemes, tízgólos volt. A dőzsások mindössze egy cserével játszottak, és az utolsó negyedóra alaposan elfáradtak. Egyik csapat sem játszott jól, sok volt a szögveg és a kapkodás, rengeteg a hiba mindkét oldalon. A vége felé már nem törődtek a védekezéssel. A dőzsások végeredményben a játék képe alapján ilyen arányban is megérdemelték a győzelmet és nagyon fontos két pontot szereztek ahhoz, hogy a kiesés elleni küzdelemben le ne szakadjanak az előttük álló várpalotaiaktól.

Az akció szervezői elsősorban a hiányos megelőző hírvetésnek, propagandának és a diákok hétvégi mezőgazdasági társadalmi munkájának tulajdonították, hogy Berettyóújfalun, Hajdúdorog és Balmazújváros kivételével szinte mindenütt — különösen Debrecenben! — a vártnál kevesebben vállalkoztak futásra. Persze néhol a pedagógusok sem vették komolyan a szervező munkát.

Berettyóújfaluban — lassacsákán már hagyományt teremtve — még az övodások is kocogtak a Berettyóújfalui MSE füves pályáján, később pedig mesefilmvetítettek nekik. A felnőttek ugyanakkor a Berettyó folyó partján teljesítették a 14, illetve a 7 kilométeres távokat. Debrecenben a Gőrgyei utcai övödából érkeztek apróságok a rajthoz, és lelkesen szaladgáltak le a kisebb résztávot. Igazán megérdemelték a felnőttékkkel együtt a célba érés után frissítőként kapott üdítő és almát.

Michael Spinksé a korona

Közép-európai idő szerint vasárnap hajnalra virradóra mérte össze tudását a Las Vegas-i Riveria Szállás felállított ringben a profi ökölvívás nehézsúlyú bajnoki címéért a két amerikai ökölvívó, a védő Larry Holmes és a félnehézsúlyú bajnok, a kihívó Michael Spinks.

diktált, több és pontosabb ütést vitt be 35 éves ellenre felénél. Végeredményben ez a lendületes finis döntött a 29 éves Spinks javára, aki pontozással diadalmoskodva (mindhárom pontozó őt látta jobbnak) megfosztotta címétől Holmest. De nemcsak a világbajnoki első-séggel, hanem egy kivételes vetetlenségi szakaszra is pontot tett. Korábban ugyanis Holmes hivatásosként 48 győzelmet aratott. Ez lett volna a 49., amit tervezett. Ha sikerült, akkor utólag a nagy híró Rocky Marcianót, aki 49 alkalommal nem talált legyőzőre a ringben — egyhuzamban

A mérlegelésnél Holmes 100,5 kilogrammot nyomott. Ellenfele, az 1976-os montreali olimpiai bajnok a 90 kilón volt túl 72 dekával. A 1192 fízető néző előtt az összecsapás első kilenc menete inkább Holmes fölénye jegyében zajlott. A 10. menettől kezdve azonban Spinks nagyobb iramot

A mérlegelésnél Holmes 100,5 kilogrammot nyomott. Ellenfele, az 1976-os montreali olimpiai bajnok a 90 kilón volt túl 72 dekával. A 1192 fízető néző előtt az összecsapás első kilenc menete inkább Holmes fölénye jegyében zajlott. A 10. menettől kezdve azonban Spinks nagyobb iramot

